

§ 10 Tilladelse

Gottesgabe
Knubbeløkkevej 19
4900 Nakskov

§ 10 tilladelse efter LBK nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

17.1.2015

Datablad

§ 10 tilladelse efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Dato for godkendelse: 17.1.2015

Ejendommens adresse: Gottesgabe
Knubbeløkkevej 19
4900 Nakskov

Ejer: Fredsholm Gods A/S
Fredsholm Allé 15
4900 Nakskov

Matrikler under ejendommen: Gottesgabe Hgd., Kappel, 1a, 1o, 1c, 1d, 1e, 1f, 1g, 1h, 1i, 1k,
1m, 1n, 1p

Knubbeløkke By, Kappel, 29a

Vesternæs By, Kappel, 31, 32a, 32f, 50

Ejendomsnummer: 3600020068
CVR-nummer: 15289333
P-nummer: 1008017375

Landbrugskonsulent: Sheila Neldeborg, Patriotisk Selskab

Sagsbehandler: Dorthe Prip Lahrman, Lolland Kommune

Tilsynsmyndighed: Lolland Kommune
Jernbanegade 7
4930 Maribo

Afgørelse

Lolland Kommune meddeler hermed tilladelse efter § 10 i Husdyrgodkendelsesloven, til etablering af husdyrbrug med 13.000 smågrise/år på ejendommen Knubbeløkkevej 19, 4900 Nakskov.

Der er ansøgt om etablering af produktion af 13.000 stk. smågrise årligt, i vægtinterval 7,3 til 32 kg, svarende til 65 DE på ansøgningstidspunktet. Der sker ikke bygningsmæssige ændringer på ejendommen. Som et led i ansøgningen, er der indsendt ansøgningsskema nr. 66480, igennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk.

Gottesgabe hører under Fredsholm Gods A/S, der råder over 179,45 ha udspretningsareal.

Lolland Kommune vurderer, at det ansøgte kan gennemføres på de givne vilkår, uden at give anledning til væsentlig negativ påvirkning af det omgivende miljø. Produktionen vurderes ikke at give anledning til lugtproblemer eller andre væsentlige gener for ejendommens nærmeste naboer. Det er endvidere vurderet, at beskyttede naturtyper, de nærmeste natura 2000 områder og deres tilhørende dyre- og plantearter ikke vil blive væsentligt påvirket af udvidelsen, hvis tilladelsens vilkår følges.

Lolland Kommune meddeler med denne tilladelse samtidig dispensation jf. § 9 stk. 3 i Husdyrloven, fra afstandskravet til offentlig vej, som beskrevet i samme lovs § 8.

Denne tilladelse til husdyrproduktion fritager ikke for evt. krav om tilladelse, godkendelse, dispensationer mv. efter anden lovgivning.

Lovgrundlag

Godkendelsen er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger, på baggrund af ansøgningsmaterialet og bl.a. følgende lovgivning samt vejledninger fra Miljøstyrelsen:

Ansøgningsskema modtaget 17. juni 2014

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 samt lovbemærkninger og senere ændringer (Husdyrgodkendelsesloven)

Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug samt lovbemærkninger

Bekendtgørelse nr. 764 af 28/06/2012 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.)

Bek. 408 af 01-05-2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Miljøstyrelsens online Wiki-vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Redegørelse for projektet

Anlægget

Gottesgabe havde fra 1995 og frem til 2009 tilladelse til et dyrehold på 400 stk. årssøer. Dette dyrehold ophørte med udgangen af 2009, og der har ikke været husdyrbrug på ejendommen siden. Da produktionstilladelsen ikke havde været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfald den jf. Husdyrgodkendelsesloven ultimo 2012.

Ejendommen ligger i vandoplandet til Femern Bælt, hvor der siden 2007 har været et faldende dyretryk, fra 3730 dyreenheder til 3240 dyreenheder i 2014.

Der blev i juni 2014 søgt om § 10 tilladelse til at genoptage husdyrproduktionen på ejendommen, i form af 13.000 smågrise årligt, i vægtintervallet 7,3-32 kg.

Der etableres en to-klimastald med delvist spaltegulv i ejendommens nordlige ende, hvorfra gylle kan løbe til eksisterende husdyrgødningsskuffer på 2100m³.

Husdyrgødning

Produktionen af husdyrgødning består af 100 % gylle, og standardtal for gylleproduktion er 1800 m³ årligt.

Ejendommens skuffer til husdyrgødning er opført i 1994, og seneste kontrol på ansøgningstidspunktet var i marts 2009. Skufferen er på 2100m³, hvorfor der er over 12 måneders opbevaringskapacitet på ejendommen.

Udspretningsarealer

Til ejendommen hører dyrkningsarealer på ca. 179,45 ha. Derudover rådes der over 13 ha skov i Rosmarke Skov, 2 km mod øst, samt ca. 12 ha strandengsareal ved Hornfiskerakke på Albuetangen i Nakskov Fjord. Se kort over ejendommens arealer i bilag 1+2. Al gødning fra produktionen på Knubbeløkkevej 19 afsættes på ejendommens egne arealer.

Vurdering

Vurdering i forhold til punkterne på ansøgningskemaet.

Et dyrehold anmeldt efter § 10 i husdyrgodkendelsesloven skal som udgangspunkt kunne overholde en række krav i forhold til miljø, natur, landskab og naboforhold, for at kunne opnå en § 10 tilladelse.

Kravene er i det følgende vurderet enkeltvis:

1. Overholder stalde, gødningsopbevaringsanlæg o. lign afstandskravene angivet i § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, til vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse og naboskel?

- Afstandskrav er over holdt til vandforsyningsanlæg, vandløb, dræn og søer, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse og naboskel.
- Lugtgeneafstanden til enkeltbolig er beregnet til 91 meter, og der er ca. 375 meter til nærmeste nabo, Knubbeløkkevej 26. Geneafstand til samlet bebyggelse og byzone er hhv. 161 meter og 287 meter. Da der er 400 meter til nærmeste samlede bebyggelse (Kappel) og over 2,3 km til nærmeste byzone/sommerhusområde, er alle former for nabobebyggelser beliggende langt uden for genegrænserne for lugt.
- Afstandskrav til offentlig vej er ikke overholdt, i det de eksisterende driftsbygninger ligger helt tæt op til, og under 2m fra Gottesgabe Strandvej.
- Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra afstandskravet til offentlig vej, hvis det er umuligt for ansøger at overholde kravet.
- Lolland Kommune vurderer, at afstandskravet er af underordnet betydning, da der er tale om eksisterende, ældre bygninger, og at (gen)indsættelse af en husdyrproduktion inden døre, ikke på nogen måde ændrer forholdene for trafikken på vejen. Desuden vurderes det, at ansøger ikke har mulighed for at overholde afstandskravet, når der er tale om eksisterende bebyggelse.
- Lolland Kommune dispenserer hermed jf. § 9 stk. 3 i Husdyrloven fra afstandskravet i samme lovs § 8 til offentlig vej.

2. Er anlæggene placeret i større afstand end angivet i § 20 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, i forhold til gener for omgivelserne?

- Afstandskravet på 300 meter til beboelse i samlet bebyggelse, fremtidig byzone eller sommerhusområde samt lokalplanlagt område er overholdt. Nærmeste naboejendom er Knubbeløkkevej 26, som er beliggende 380 meter fra staldanlægget. Der vurderes ikke at kunne være nogen form for væsentlige gener ved det ansøgte, for hverken naboer eller forbipasserende. Der er stillet generelt vilkår om bekæmpelse af skadedyr.

3. Ligger anlæggene mere end 300 m fra de beskyttede naturtyper, som er omfattet af kategori 1, 2 eller 3, som angivet i bilag 3, punkt A?

- Nærmeste Natura 2000 område er den marine udpegning område nr. 251, Femern Bælt, der ligger ca. 1400 meter mod sydvest. Nærmeste terrestriske område er nr. 179, Nakskov Fjord og Indrefjord, over 3000 meter mod nord og nordvest.
- Nærmeste kategori 2 natur er overdrevsarealet Sølbjerghøj, beliggende 4 km mod øst. Lolland Kommune vurderer ikke, at ammoniak fra anlægget på Knubbeløkkevej 19 vil kunne påvirke Sølbjerghøj negativt på denne afstand.
- Der er ingen kategori 3 natur inden for 5 km af anlægget. Beplantningen omkring Gottesgabe er udpeget som potentiel ammoniakfølsom skov. Der er dog tale om en nyplantning på dyrkningsjord fra 1950'erne, og kommunen har ingen kendskab til forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter på arealet. Derfor vurderes, at skoven ikke er ammoniakfølsom.

4. Ligger udbringningsarealerne uden for arealer med et direkte fald på 12° eller mere ned til søer og vandløb udover de 20 meter som fremgår af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. § 30, stk. 3?

- Der er ingen områder med en hældning på 12 grader eller mere på ejendommens udspretningsarealer

5. Ligger anlæggene uden for registrerede og udpegede lavbundsarealer?

- Nærmeste lavbundsareal er over 900 meter sydvest for ejendommen.

6. Ligger udbringningsarealerne uden for nitratklasserne 2 og 3, som angivet i bilag 3, punkt D, nr. 1?

- Ca. 12 ha af de nordøstlige udbringningsarealer ligger i nitratklasse 1, og ingen udspretningsarealer ligger i nitratklasse 2 og 3.

- Arealerne i nitratklasse 1 ligger i oplandet til Nakskov Fjord. Dyretrykket i dette opland har været faldende siden 2007, og er i perioden 2007-2014 faldet med 37 %. Det vurderes derfor at udspredding af husdyrgødning på de 12 hektar der er beliggende i nitratklasse 1, ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter vil kunne skade de beskyttelsesinteresser der er knyttet til Nakskov Fjord.

7. Ligger udbringningsarealerne uden for fosforklasserne 2 og 3, som angivet i bilag 3, punkt C?

- Alle udspreddingsarealerne ligger udenfor fosforklasser 2 og 3.

8. Ligger udbringningsarealerne uden for nitratfølsomme indvindingsområder og områder der ved zonerings er konstateret at være nitratfølsomme, og som på et senere tidspunkt vil blive fastlagt som nitratfølsomt indvindingsområde og blive omfattet af en indsatsplan, som angivet i bilag 3, punkt D?

- Nærmeste nitratfølsomme arealer er beliggende over 18 km fra ejendommen.

9. Ligger husdyrbruget uden for fredede områder, Natura 2000-områder eller beskyttede naturarealer?

- Husdyrbruget er ikke beliggende indenfor nogle af de ovenstående områder.

10. Ligger nye anlæg og udvidelser af eksisterende anlæg uden for områder med landskabelig værdi eller værdifulde kulturmiljøer?

- Der er i ansøgningen ikke tale om nye anlæg eller udvidelse af eksisterende anlæg, men udelukkende om indsætning af dyre i eksisterende bygning.

Vurderingen af de 10 punkter om påvirkning af miljø, natur, landskab og naboforhold giver ikke anledning til specifikke vilkår. I det efterfølgende stilles en række generelle vilkår, på baggrund af vurdering af driften af anlæg og udspreddingsarealer.

Vurderinger og generelle vilkår i forhold til anlæg og arealer

Anlæg

- Husdyrbruget skal etableres og drives som beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, samt som det er beskrevet i tilladelsen, med mindre senere afgørelser foreskriver andet.
- Ejendommens maximale tilladte produktion er 13.000 stk. smågrise årligt, i vægtinterval 7,3 til 32 kg.
- Hvis denne tilladelse på et senere tidspunkt ikke udnyttes, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, betragtes dette som kontinuitetsbrud. Herefter vil den del af tilladelsen der ikke har været udnyttet de seneste 3 år bortfalde.
- Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet senest 2 år efter at den er meddelt.

Den samlede emission fra stald og lager er i ansøgningssystemet beregnet til 492,07 kgN/år. Der er ikke udregnet en specifik merbelastning for det beskyttede vandhul beliggende imellem staldbygninger og gylletanken. Dog må dets beliggenhed så tæt på ejendommens anlæg betyde, at vandhullet over tid har været meget næringsbelastet, og at den ansøgte produktion ikke kan medføre en yderligere negativ påvirkning af vandhullet og evt. tilknyttede dyre- og plantearter.

Ejendommens gyllebeholder er beliggende 15 meter fra et vandhul beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Beholdere der ligger tættere end 100 meter fra et sådant vandhul, skal kontrolleres hvert 5. år, og være udstyret med et alarmsystem der kan registrere pludselige fald i beholderen, og meddele dette elektronisk til driftsherren.

- Gyllebeholder skal kontrolleres og påsættes alarm inden den tages i brug. Efterfølgende skal beholderen kontrolleres hvert 5. år.
- Ved husdyrholdets ophør skal der foretages følgende foranstaltninger:
  - Alle anlæg skal tømmes og rengøres, og husdyrgødning skal bortskaffes efter gældende regler.
  - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til gældende affaldsregulativ.
- Der skal til stadighed tilstræbes en god hygiejne omkring stald og lager, herunder sikres at fodringsanlæg og opbevaringsanlæg holdes rydelige og renholdte.
- Døde dyr skal opbevares i lukket beholder eller på befæstet areal uden mulighed for afløb, samt afdækket på en måde, der umuliggør rotter og andre dyr at komme i kontakt med dem.
- Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

- Der skal på ejendommen foretages en effektiv rottebekæmpelse, samt en effektiv ren- og vedligeholdelse, der sikrer bedst muligt mod opformering af rotter. Bekæmpelsen skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper.

Udspretningsarealer

- Udsiftning af udspretningsarealer indeholdt i denne tilladelse skal forud anmeldes til kommunen inden planårets begyndelse, jf. § 25 i Bek. 1283 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

I tilknytning til ejendommens udspretningsarealer ligger der 9 vandhuller beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Flere af disse vandhuller er kendte¹ ynglesteder for løvfrøer (Hyla arborea). Desuden er der fund af Grønbroget tudse. Begge arter er omfattet af EU habitatdirektivets bilag IV, hvilket forpligter til en vidtgående beskyttelse af artens yngle- og rasteområder.

Arealerne har ikke inden for de seneste 3 år været gødet med husdyrgødning, og for at sikre vandhullerne som gunstige ynglelokaliteter for løvfrø, stilles derfor vilkår om nedfældning af gylle i en bræmme omkring de vandhuller, hvor løvfrøen med sikkerhed er fundet ynglende.

- Flydende husdyrgødning må kun udbringes indenfor en afstand af 10 meter omkring de § 3 beskyttede vandhuller A, B og C, (jf. bilag 3), hvis dette sker ved nedfældning eller forsuring, eller lignende teknologi, optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste. Bræmmen skal udmåles fra øvre brinkkant af vandhullerne.

Bræmmen er på det tidspunkt tilladelsen er givet, delvist sammenfaldende med den lovpligtige randzone, men ellers uafhængig af randzonenloven, og bortfalder ikke ved evt. ændring i randzonenloven.

---

¹ Amphi Consult, Undersøgelser af løvfrø i Lolland Kommune 2012.

Offentliggørelse

Der er ingen naboejendomme eller andre lodsejere indenfor en 300 meter zone omkring Gottesgabe. Lugtgeneafstanden til byzone er 287 meter, og til enkelt bolig 91 meter.

Nærmeste nabobeboelse er enkeltbeboelsen Knubbeløkkevej 26, der ligger ca. 375 meter fra staldafsnittet hvor smågrisene skal gå.

Pga. afstanden til nærmeste nabo, og den beskedne størrelsen på dyreholdet, vurderes det jf. § 56 stk. 2, at etableringen er af underordnet betydning for ejendommens naboer. Afgørelsen er derfor ikke sendt i en forudgående høring af naboerne, inden meddelelse, men blot til ansøger.

Orientering om tilladelsen er offentliggjort på Lolland Kommunes hjemmeside fra den 17.1.2015 med 4 ugers frist for at klage skriftligt over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagevejledning

Fristen for klage over afgørelsen er den 16.2.2015. Klagen skal være dokumenteret modtaget af Lolland Kommune inden klagefristens udløb.

Alle med en særlig individuel interesse i sagen, naboer samt ansøger og en række organisationer er klageberettigede.

Eventuel klage stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men fremsendes til Lolland Kommune, Jernbanegade 7, 4930 Maribo eller på mail til lolland@lolland.dk. Lolland Kommune sender herefter klagen videre til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens øvrige akter og Lolland Kommunes bemærkninger til klagen.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en evt. klage, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. Klagenævnet sender kvitteringsbrev og opkræver selv gebyret.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det skal bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er en forlængelse af frist for udnyttelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret ikke.

Supplerende oplysninger om Natur- og Miljøklagenævnet og fremsendelse og behandling af klager findes på www.nmk.dk.

En eventuel klage vil have opsættende virkning, medmindre klagenævnet bestemmer noget andet.

Endelig tilladelsen er fremsendt til følgende:

- Ansøger
- Ansøgers konsulent, Patriotisk Selskab
- Naturcenter Storstrøm – sto@nst.dk
- Embedslægerne/Sundhedsstyrelsen – sjl@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening (DN) – dnlolland-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd – husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF) – natur@dof.dk, lolland@dof.dk
- Danmarks Sportsfisker Forbund – post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening – mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen – nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet – fbr@fbr.dk
- Friluftsrådet – fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet Storstrømmen – jakobsen.terkel@gmail.com
- Dansk Botanisk Forening – perh@snm.ku.dk

Denne godkendelse kan desuden indbringes for Domstolene indenfor 6 måneder efter denne afgørelse er offentliggjort i henhold til Husdyrgodkendelsesloven § 90.

Lolland Kommune den 15.1.2015

Fagkoordinator

Dorthe Prip Lahrmann

Bilag 1, ejendommens samlede arealer

Bilag 2, beliggenhed af ejendommen samt udspretningsarealer jf. tilladelsen

Bilag 3, § 3 beskyttede vandhuller og forekomst af løvfrøer (A, B, C)

